

Begäran om utlåtande om arbetsgruppsbetänkandet: Revidering av bestämmelserna i 1 kap. i strafflagen om tillämpningsområdet

Inledning

Justitieministeriet ber om ert utlåtande om arbetsgruppsbetänkandet ”Revidering av bestämmelserna i 1 kap. i strafflagen om tillämpningsområdet”.

I arbetsgruppens betänkande föreslås det att bestämmelserna om tillämpningsområdet för strafflagen ändras. De viktigaste föreslagna ändringarna i betänkandet gäller gärningsorten, definitionen av brott som riktar sig mot Finland och bestämmelsen om internationella brott.

Det föreslås att bestämmelserna om gärningsorten utvidgas för att beakta att brott i allt högre grad begås på nya sätt, till exempel via informationsnät samt på avstånd från föremålet för brottet och över statsgränser. I fråga om brott som riktar sig mot Finland föreslås det i propositionen att strafflagen också ska kunna tillämpas på brott som begåtts utomlands och som riktar sig mot egendom i privat ägo, när sådana brott äventyrar eller kränker en viktig samhällsfunktion (kritisk infrastruktur). Det föreslås att bestämmelsen om internationella brott revideras. Alla brott på vilka finsk lag tillämpas oberoende av lagen på gärningsorten och andra förutsättningar för strafflagens tillämpning ska anges i en bestämmelse på lagnivå. Förordningen om tillämpningen av bestämmelsen föreslås bli upphävd, och tillämpningsområdet för bestämmelsen föreslås bli inskränkt.

Ändringar föreslås också i andra bestämmelser än de som nämns ovan i syfte att säkerställa att regleringen är aktuell och ändamålsenlig samt förenlig med internationella och europeiska regleringsinstrument som är förpliktande för Finland.

Bakgrund

Justitieministeriet tillsatte den 5 maj 2025 en arbetsgrupp för att bereda en reform av bestämmelserna i 1 kap. om strafflagens geografiska tillämpningsområde. Arbetsgruppens mandattid var den 5 maj 2025–30 april 2026. Arbetsgruppen hade till uppgift att bedöma vilka lagstiftningsändringar uppdateringen av bestämmelserna kräver och bereda de nödvändiga ändringarna. Arbetsgruppen hade i uppdrag att utarbeta sitt betänkande i form av en regeringsproposition.

Bestämmelserna bedömdes som en helhet senast år 1996 och därför är det nödvändigt att säkerställa att bestämmelserna är uppdaterade. Ändringsbehovet beror också på att brottsligheten till sin natur allt oftare är gränsöverskridande. Brotten begås på helt nya sätt,

till exempel på webben, vilket har betydelse med tanke på bestämmelserna om tillämpningsområdet. Vid bedömningen av aktualiteten i bestämmelserna om tillämpningsområdet har det också varit nödvändigt att beakta nya typer av brott, såsom skadande av elkablar och datakablar utanför Finlands territorium. Under de senaste åren har dessutom flera europeiska och internationella regleringsinstrument trätt i kraft. De innehåller skyldigheter som hänför sig till den nationella straffrättens tillämpningsområde.

Målsättningar

Syftet med propositionen är att säkerställa att bestämmelserna om straffrättens tillämpningsområde är uppdaterade nationellt. Dessutom är målet att säkerställa att strafflagens bestämmelser om geografiska tillämpningsområden möjliggör ett korrekt genomförande av det straffrättsliga ansvaret och att de uppfyller förpliktelserna enligt internationella och europeiska regleringsinstrument. Genom propositionen genomförs skrivningen i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering om att se över strafflagens bestämmelser om geografiska tillämpningsområden (regeringsprogrammet, s. 207).

Svarsanvisningar för mottagare

Lämna ett utlåtande genom att svara på den begäran om utlåtande som publicerats i tjänsten utlåtande.fi.

För att kunna lämna ett utlåtande måste man registrera sig och logga in i tjänsten utlåtande.fi. Närmare anvisningar om användningen av tjänsten finns på webbplatsen utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar. Ytterligare information om hur man använder tjänsten fås av systemadministratörerna på adressen lausuntopalvelu.om@gov.fi. Vi ber de ministerier som använder VAHVA att föra in sina utlåtanden under ärende VN/24186/2023 i VAHVA.

Även andra än de som nämns i sändlistan kan lämna ett utlåtande.

Utlåtandet behöver inte skickas separat per e-post eller per post och det behöver inte undertecknas. Om remissinstansen har skrivit utlåtandet i ett separat dokument (t.ex. för att det ska kunna godkännas internt inom organisationen) behöver dokumentet inte bifogas till utlåtandet, utan det räcker att man svarar på den blankett som ingår i begäran om utlåtande.

Utlåtanden kan också lämnas per e-post till justitieministeriets registratorskontor på adressen kirjaamo.om@gov.fi. Vänligen ange diarienummer VN/24186/2023 som referens i de utlåtanden som sänds per e-post.

För att underlätta behandlingen av svaren ber justitieministeriet att

- utlåtandet i den mån det är möjligt delas in enligt de **mellanrubriker** som finns i begäran om utlåtande
- **innehållet i propositionen inte återges i utlåtandet**; om det exempelvis för remissinstansens interna behandling av utlåtandet är nödvändigt att återge innehållet, ber vi att beskrivningen av propositionens innehåll och remissinstansens ställningstaganden tydligt

skiljs åt (t.ex. ”Enligt förslaget ... Remissinstansen anser att ...”).

Vänligen observera att alla utlåtanden är offentliga och publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Justitieministeriet betalar inget arvode för begärda eller givna utlåtanden.

Tidtabell

Vi ber er lämna in era utlåtanden senast den 31 juli 2026 kl. 16.15.

Beredare

Ytterligare information ger

Jussi Matikkala, enhetschef, jussi.matikkala@gov.fi, tfn 029 515 0486

Konsta Vepsäläinen, sakkunnig, konsta.vepsalainen@gov.fi, tfn 029 515 0045.

Länkar:

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM087:00/2023> - Hankesivu

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM087:00/2023> - Statsrådets projektportal

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-271-4> - Rikoslain soveltamisalaa koskevien 1 luvun säännösten uudistaminen - Työryhmämietintö (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2026:25) / Revidering av bestämmelserna i 1 kap. i strafflagen om tillämpningsområdet - Arbetsgruppsbetänkande (Justitieministeriets publikationer, Betänkanden och utlåtanden 2026:25)

Sändlista:

Amnesty International Suomen osasto ry
apulaisprofessori Tatu Hyttinen, Turun yliopisto
Eduskunnan oikeusasiamies
Helsingin hovioikeus
Helsingin yliopisto
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen syyttäjäalue
Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta
Itä-Uudenmaan kärjäoikeus
Julkiset Oikeusavustajat ry
Keski-Suomen kärjäoikeus
Keskusrikospoliisi
Korkein oikeus
Lapin kärjäoikeus
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto

Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Länsi-Suomen syyttäjäalue
Oikeuspalveluvirasto
Oikeuspoliittinen yhdistys – Rättspolitiska föreningen Demla ry
Oulun poliisilaitos
Pohjanmaan käräjäoikeus
Poliisihallitus
professori Kimmo Nuotio, Helsingin yliopisto
professori Minna Kimpimäki, Lapin yliopisto
professori Sakari Melander, Helsingin yliopisto
Puolustusministeriö
Rikosseuraamuslaitos
Rovaniemen hovioikeus
Sisäministeriö
Sisä-Suomen poliisilaitos
Suomen Asianajajat
Suomen Juristiliitto – Finlands Juristförbund ry
Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry – Finlands Polisorganisationers
Förbund rf
Suomen Syyttäjäyhdistys ry
Suomen tuomariliitto – Finlands domareförbund ry
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Turun hovioikeus
Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta
Ulkomministeriö
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Åbo Akademi

Remissinstansens utlåtande

Allmänt

Huruvida det föreslagna tillämpningsområdet för straffrätten är tillräckligt och ändamålsenligt

Bestämmelser om gärningsorten (1 och 10 §)

Övriga bestämmelser om straffrättens tillämpningsområde (2–9 §)

Övriga föreslagna bestämmelser i 1 kap. i strafflagen (11–14 §)

Föreslagna ändringar i 3 kap. 8 § i förundersökningslagen

Förslagets förhållande till internationella och europeiska förpliktelser

Uppnåendet av reformens mål genom de föreslagna lagändringarna

Förslagets konsekvenser

Övrigt

Koivukari Kristiina
Oikeusministeriö

Koivukari Kristiina
Oikeusministeriö